

Ю. С. Ганган, Ю. О. Асєєва

ФАБІНГ ЯК МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Південноукраїнський Національний педагогічний університет
ім. К. Д. Ушинського

Authors' Information

Ганган Ю.С. ORCIDID: <https://orcid.org/0000-0002-0052-3982>

Асєєва Ю. О. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3086-3993>

Summary. Hanhan Yuliia, Asieieva Yuliia. **PHUBBING AS A MULTIDISCIPLINARY PROBLEM OF MODERN SOCIETY.** - DZ «Southern Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushinsky»; e-mail: dgylia.as@gmail.com. In this article, the authors present an analysis of philosophical, social, medical and psychological literature, with the method of identifying phubbing as an interdisciplinary problem of daily matrimony. The light evidence was reviewed and an analysis of the results of light and Ukrainian empirical research was carried out, so that the development of the main determinants and symptoms of the development was given. i laziness. The robot points out that fabrication can be seen not only as a result of technological progress, but also as a completely new phenomenon of social behavior among the young population. Phubbing is viewed by the authors as an act of ignoring by participants of the indirect inter-personal communication of their partners through the supernatural world of gadgets. It is emphasized that the factors of fabrication and inheritance for inter-personal interaction, close relationships, and psychological health will require careful investigation. Based on the results of empirical studies, more than 75% of participants in pre-adolescence and youth indicated the presence of boredom when dating with peers. About 40% of young people show a tolerant attitude before production, and 61% show an intolerant attitude. 54.7% of respondents experienced conflict situations through phubbing. Analyzing the results of scientific-theoretical and practical studies, it becomes clear that this form of stress has both social and psychological negative influences, negatively influencing the psycho-emotional system, volitional and mnemonic processes of individuality. Constantly being overwhelmed and addicted to a smartphone has a negative impact on social interaction in real life, and can lead to the development of techno-stress, anxiety, depression, negatively affects the depth and quality of sleep, and reduces academic performance and professional productivity. All this will require new empirical research to formulate a clear etiology of this situation. In the work, the authors consider different approaches to the investigation of this phenomenon, highlighting the richness of this nosoform. To form possible markers of bathing and inducing psychoeducational, psychoprophylactic and psychocorrective programs for the younger generation.

Key words: addictions, cyberaddictions, phubbing, nomophobia, cyberspace, digital technologies, Internet, smartphone-dependency, inter-social communication, technophobia

Реферат. Ганган Ю. С., Асєєва Ю. О. **ФАБІНГ ЯК МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.** У статті авторами здійснено аналіз філософської, соціальної, медичної та психологічної літератури, з метою визначення фабінгу як міжгалузевої проблеми сучасного суспільства. Розглянуто світовий досвід та проведено аналіз результатів світових та українських емпіричних досліджень, щодо визначення ступеня поширення фабінгу серед підлітків та юнаків, основних детермінант та симптоматики розвитку даної залежності. У роботі відзначено, що фабінг можна розглядати

не тільки як результат технологічного прогресу, але і як абсолютно новий феномен соціальної поведінки серед молодого населення. Фабінг розглядається авторами як акт ігнорування учасниками безпосередньої міжособистісної комунікації своїх партнерів через надмірне використання гаджетів. Підкреслено, що фактори фабінгу та наслідки його для міжособистісної взаємодії, близьких відносин, психологічного здоров'я потребують ретельних досліджень. Загалом за результатами емпіричних досліджень, більше 75% учасників підліткового та юнацького віку вказали на наявність скутості у стосунках з ровесниками. Близько 40% осіб юнацького віку виявляють до фабінгу толерантне ставлення, а 61% –інтолерантне. У 54,7% респондентів через фабінг виникали конфліктні ситуації. Аналізуючи результати науково-теоретичних та практичних надбань, стає зрозуміло що дана форма залежності має як соціальні так і психологічні негативні наслідки, негативно впливає на психоемоційні стани, вольові й мнемонічні процеси особистості. Постійне занурення та відволікання на смартфон, не лише негативно впливає на соціальну взаємодію у реальному житті, а може сприяти розвитку техностресу, тривожності, депресивних станів, негативно впливає на глибину та якість сну, знижує академічну та професійну продуктивність. Все це потребує нових емпіричних досліджень для формування чіткої етіології даної залежності. У роботі автори розглядають різноманітні підходи до вивчення даного феномену, підкреслюючи багатогранність цієї нозоформи. Формують можливі маркери купування та побудови психоосвітніх, психопрофілактичних та психокорекційних програм для молодого покоління.

Ключові слова: адикції, кібеадикції, фабінг, номофобія, кіберпростір, цифрові технології, Інтернет, смартфон-залежність, міжособистісна комунікація, технофобії

Актуальність. Філософське дослідження проблеми цифрової культури базується на міждисциплінарній методології, що дозволяє здійснювати синтез інформації з різних галузей знань. Ускладнення визначення та аналізу полягає в розподіленості його як об'єкта, а також у тому, що воно формується в межах практик, які взаємодіють, змінюються в процесі діяльності та спілкування, а також взаємодії між людьми і цифровими технологіями.

Цифрова трансформація суспільства радикально змінила культурно-антропологічні практики, поглибивши протиріччя між природним та штучним, фізичним та символічним, реальним та віртуальним. Процес діджиталізації економіки вносить зміни в трудову діяльність та форми зайнятості, що порушує звичайні процеси життєдіяльності. Розвиток цифрових технологій відкриває широкі можливості для формування віддаленого ринку праці (фріланс), але також сприяє збільшенню невизначеності та відмінності соціально-економічних практик підтримки здоров'я. Тотальна діджиталізація життя людини суттєво трансформує її практики дозвілля, які тепер переважно відбуваються в соціальних мережах, формуючи Інтернет-залежність і негативно впливаючи на соціальні та психологічні аспекти її здоров'я.

Розглядаючи існуючі сучасні дослідження, можна зауважити, що майже половина учасників – 46,3 %, повідомили, що їх партнери мають залежність від смартфона, майже чверть – 22,6 %, заявляли, що фабінг викликає конфлікти у їхніх міжособистісних стосунках, а більше третини – 36,6 %, повідомили, що періодично відчувають почуття депресії. І тільки менше третини опитаних – 32,0 %, заявили, що дуже задоволені своїми стосунками, але прояви фабінгу вони, також, не виключали [7, 9, 10, 11, 12]. Отже розвиток нового інформаційного суспільства, заснованого на Інтернеті, комп'ютерах, смартфонах, планшетах та інших електронних пристроях, сам по собі не є чимось поганим і веде до багатьох позитивних трансформацій, пов'язаних з розвитком економіки та можливостями для особистого розвитку. Виклик виникає, коли нові технології сприяють формуванню негативних звичок, знижують якість життя та є джерелом конфліктів у найближчому життєвому оточенні.

Аналіз останніх досліджень. Розпочинаючи із перших досліджень впливу Інтернету на особистість І. Голдберг та К. С. Янг інтерес науковців до цієї проблеми лише наростає, вплив цифрових технологій розглядають з біологічної точки зору – С. Бодкер, Ш. Бюлер

К. Левін, А. М. Кожина, Н. О. Марута, Л. М. Юр'єва, соціальні аспекти висвітлені в роботах –Ф. Боз, Дж. Буканена, С. Вангелдера М. Гріффітса, С. Каплана, М. Орзак М. Понтес, Л. Ромо, Е. Суїсси, Дж. Шортера, А. Ферда; соціально-психологічний аспект розкривають – А. Є. Жичкіна, Л. М. Корольова, А. В. Мінакова, В. В. Посохова, А.О. Рижової; психологічні – Т. В. Больбот, Л. М. Гайчук, К.О. Зеленська, Л. П. Журавльова, О. В. Камінська, Н. О. Кримська, О. В. Марковець, О. П. Саннікова, М. Л. Смультсон, О.Я. Чебикін. Поширюються дослідження побудовані на біопсихосоціальній моделі Б. В. Зейгарнік, сьогодні вони вибудовуються у мультидисциплінарний підхід дослідження особистості та залежних видів поведінки: К. В. Аймедов, Ю.О. Асєєва, О. Ф. Бондаренко, Ф. Боррелл-Карріо, Дж. Р. Гатчел, В. О. Друзь, Е.С. Гомберг, Г. А. Захар'їна, Дж. Л. Енгель, Г. Л. Енгель, О. Ю. Єгоров, А. В. Морванюк, А.О. Толмачов, Дж. Романо, К. В. Рябухін, Р. А. Цукер, Д. М. Харченко, І. О. Черненко та інші [1-5].

Такий інтерес до впливу цифрових технологій на особистість надає можливість експериментально дослідити цю проблему всебічно, однак досі залишається безліч питань і про ступінь впливу, і про чинники, і про психологічні та фізичні порушення які викликані надмірним використанням інтернету, комп'ютерів, смартфонів та інших гаджетів. Виявлено, що порушення самоконтролю поведінки щодо використання комп'ютера та інтернету призводить до погіршення самопочуття та дистресу. Однак у зв'язку із швидкоплинністю діджиталізації суспільства відзначаються нові види залежної поведінки: медіабулїмія, кіберкомунікативні залежності, гаджет-адикції, номофобія, селфетіс, фабінг, які потребують поглибленого вивчення.

Метою є науково-теоретичне дослідження нового виду кіберадикції – фабінгу.

Методи дослідження: аналіз, порівняння, узагальнення, абстрагування, систематизацію філософської, соціальної, психологічної, медичної, психолого-педагогічної літератури за темою дослідження.

Виклад основного матеріалу. Зростаюча поглибленість та розповсюдженість цифрових технологій та Інтернету, використання комп'ютерів, айфонів, смартфонів та інших новітніх девайсів у повсякденному житті вимагає уважного та конструктивного багатофакторного розгляду використання нових медіа у повсякденному житті сучасної «цифрової людини». За останній час, зі збільшенням розмаїття електронних послуг, спостерігається значний приріст часу, який люди витрачають на використання цифрових медіа.

Подвійний вплив нових технологій вже визнаний в літературі, присвяченій педагогіці, психології та соціології. Цей вплив має як позитивні сторони для суспільства, так і потенційні наслідки, зокрема, формування залежності від гаджетів. Особливу увагу привертають дослідження, які спрямовані на аналіз звичок використання цифрових медіа, зокрема серед підлітків – групи, яка визначається високим рівнем ризику взаємодії з кіберзагрозами. Інтенсивна цифровізація освіти в умовах епідеміологічної ситуації, сприяла активному впровадженню дистанційних методів роботи в систему освіти. З одного боку, ці форми організації процесу навчання сприяли зниженню ризиків масового зараження населення коронавірусною інфекцією, а з іншого, негативно позначилися на різних аспектах здоров'я молодого покоління. Тотальна цифровізація життя суттєво трансформувала практики дозвілля, які сьогодні здійснюються переважно в соціальних мережах, що формує різноманітні види Інтернет-залежності, які негативно впливають на соціальну та психологічну складові здоров'я особистості.

Дослідники з Кореї показали, що підлітки проводять у смартфонах в середньому 5,4 години щодня. Крім того 61% людей перевіряють свій смартфон одразу після пробудження вранці [8]. Смартфоно-залежність відносять до поведінкових залежностей. Поведінкові залежності – це ряд потенційно ризикових форм поведінки, що приносять короткострокову винагороду, яка може призвести до стійких змін поведінки. Ці дії виключають прийом психоактивних речовин та можуть бути відмінними за впливом, але схожими за клінічними критеріями. Таке визначення поведінкових залежностей подають Деревенський Дж. Л., Хейман В. і Лінетт Гілбо спираючись на DSM-5, МКХ-11 та Американське об'єднання адиктивної медицини [11].

Сатоко Е. провів дослідження залежності від мобільного телефону серед студентів

медичних закладів. Дослідження показало, що більшість – 73% студентів тримали свої мобільні телефони протягом 24/7 годин, 20% студентів відповіли, що відчували стрес, коли у них немає мобільного телефону або його акумулятор розряджений, 38,5% студентів відповіли, що постійно перевіряють свої мобільні телефони на наявність повідомлень і дзвінків. Близько 56% студентів відповіли, що почуваються в безпеці, коли їхній телефон тримають у кишені [19].

Ці дослідження розкривають масштаби соціально-цифрових явищ, особливо в контексті негативного впливу нових технологій на молодь, яка є ключовими користувачами мобільних гаджетів. Це важливо не тільки для розуміння сучасних тенденцій, але й для розробки ефективних стратегій, спрямованих на збереження позитивних аспектів цифрового використання та мінімізацію можливих негативних наслідків.

Слід відзначити, наявні техногенні причини фабінгу – це поширення смартфонів та розширення їх функціональних можливостей. Фабінг розглядається як негативний наслідок використання смартфонів для спілкування між партнерами знижує задоволеність відносинами та почуття особистого благополуччя [4, 6, 10, 13, 17, 18]. Крім того, гостро стоїть питання про те, чи є прояв фабінгу в поведінці ознакою залежності чи новою соціальною нормою міжособистісної комунікації. У вітчизняній психології проблематика фабінгу тільки починає вивчатися, порівняно з проблемами інтернет-залежності, спілкування у віртуальному просторі та у соціальних мережах. Активно досліджуються соціально-психологічні характеристики, які формуються в юнацтві у соціальних мережах. Чим молодший суб'єкт інформаційної соціалізації, тим більшу частку інформації з електронних джерел вони використовують [2, 3, 8, 14, 16].

Вивчаючи характеристику впливу фабінгу на особистість можна виділити основні чинники, що сприяють формуванню схильності до гаджет-залежності. Мова йде про зовнішні – технологічний або дизайн пристрою, та внутрішні чинники – нейробіологічні, генетичні, психологічні, соціальні та супутні патології. Смартфон, що поєднує функції телефону, комп'ютера та інших гаджетів, дозволяє людині практично не виходити з віртуального простору, маючи доступ до Інтернет мережі [7, 9, 15]. Д. Дж. Кусс та О. Лопес-Фернандес, аналізуючи дослідження телефонної залежності, встановив, що телефон використовується як інструмент уникнення від самотності [14]. У людей, залежних від телефону, спостерігалися тривожність, занепокоєння та деприваційні розлади, коли вони були розлучені з власними гаджетами.

Дослідник Х. Вайнштайн та колеги провели дослідження з використанням МРТ для осіб із залежністю до відео ігор в Інтернеті та висунули припущення, що тяга до ігрової залежності в Інтернеті та тяга до залежності від речовин можуть мати один і той же нейробіологічний механізм [17]. В. Хейман і Лінетт Гілбо припускають нейробіологічне підґрунтя схильності до Інтернет-залежності [11]. Оскільки смартфон включає в себе і ігри онлайн, і доступ до мережі, можна припустити наявність нейробіологічного фактору і при формуванні схильності до залежності від смартфона.

Також в дослідженнях Х. Вайнштайн і колег, було відокремлено генетичні чинники, що впливають на формування Інтернет-залежності. Посилаючись на корейське дослідження стверджують, що особи з надмірним використанням Інтернету можуть мати генетичні та особистісні риси, подібні до пацієнтів із депресією [17].

Важливим є також питання наявності в осіб схильних до смартфон залежності супутньої патології. Деякі вчені говорять про подвійний діагноз з такими розладами як: тривожний та панічний розлад, інші фобічні розлади (зокрема агорафобія – страх відкритого простору), обсесивно-компульсивний розлад, розлади харчової поведінки, депресія та дистимія, алкогольна та наркотична залежність, а також інші поведінкові розлади (зокрема Інтернет-залежність, азартні ігри, ігрова залежність в Інтернеті, компульсивні покупки та сексуальна поведінка) та розлади особистості (межовий, антисоціальний та унікаючий) [12].

Люди з низькою самооцінкою та труднощами у соціальній сфері, які прагнуть до приналежності та схвалення іншими, більше схильні розвивати залежність від аплікацій соціальних мереж та смартфоно-залежність загалом [9]. Вчені припускають певні психологічні причини формування схильності до гаджет-залежності, а саме: мінливість

поглядів, низька самооцінка та нижча сумлінність, труднощі в регуляції збудження (наприклад, при сильній екстравертності чи замкнутості), імпульсивність, нетерплячість та пошук новизни [6].

Спираючись на існуючі дослідження, можна виявити 3 особистісні риси, що найчастіше пов'язують зі схильністю до фабінгу. А саме, мова йде про нейротизм, екстраверсію та сумлінність. Зокрема, вчені виявили зв'язок між низькою сумлінністю та схильністю до смартфон-залежності [13].

Враховуючи часткове перекривання Інтернет та смартфон залежності дослідники намагалися виявити спільні особистісні риси, що пов'язані з надмірним використанням обох платформ. У результаті ключовою для обох залежностей є така риса як нецілеспрямованість, яка описує не здатність людини докладати зусилля або силу волі на досягнення власних цілей. Чим нижчою є сила волі, тим більш схильною до Інтернет та смартфон залежності є людина.

Неоднозначними є висновки вчених щодо такої особистісної риси як нейротизм. В дослідженнях було виявлено зв'язок між схильністю до смартфон залежності та високим нейротизмом [12, 15, 18]. Більш невротизовані особи, як правило, частіше переживають негативні емоції, коли стикаються з несподіваною ситуацією або обставиною поза зоною їхнього комфорту.

Також в окремих дослідженнях було виявлено значну кореляцію між екстраверсією та гаджет-залежністю, або слабку кореляцію [7].

У підсумку можна сказати про важливість подальшого вивчення зв'язку між такими особистісними рисами як емпатійність, емоційний стан, тривожність та адиктивна поведінка осіб молодого віку в контексті залежності від смартфона

Висновки та пропозиції: Слід зазначити, що при всьому різноманітті думок і підходів більшість авторів адиктивну поведінку все ж відносять до деструктивної поведінки, що виражається прагненням до відходу від реальності за рахунок зміни свого психічного стану. За результатами теоретичного аналізу ми приходимо до висновку, що фабінг – це соціальна дезадаптація особистості, яка характеризується ознакою неусвідомлюваних, неконтрольованих дій, викликаних нездатністю та невмінням вибудовувати спілкування та відносини в реальному світі за принципом «тут і тепер», заміщуючи їх віртуальністю.

Не зважаючи на те, що гаджет-адикції, кіберадикції не визнаються особливим захворюванням, адже не існує офіційного психологічного чи психіатричного діагнозу: «фабінг», «гаджет-адикції», «селфетіс» та інших нових видів інтернет-залежності у порівнянні із алкогольною чи наркотичною залежностями, однак, залежність від телефону не меншою мірою шкодить емоційному та фізичному здоров'ю особистості.

Розглядаючи поширеність та зростання негативних наслідків взаємодії із цифровими технологіями, стає очевидною необхідність проведення досліджень, спрямованих на діагностику та кваліфікацію феномену фабінгу. Експериментальні дослідження повинні розкрити індивідуальні психологічні, біологічні та соціальні чинники цього явища, а також провести детальний аналіз його впливу на соціальні взаємодії та ментальне здоров'я. Гостро постає питання і діагностики фабінгу, яке має включати створення стандартів та критеріїв, які дозволять об'єктивно визначити рівень інтенсивності та наслідків цього явища.

Розробка і впровадження програм для підвищення свідомості стосовно здорового використання цифрових технологій стає важливою складовою протидії фабінгу.

Література:

1. Аймедов К.В. Біопсихосоціальна модель допомоги у клінічній практиці. Монографія Одеса: Прес-кур'єр. 2016. 142 с.
2. Алексеева Т.В., Луньов В.С. Молодіжні субкультури: розбіжності у світогляді і способі життя. Девіантологія: у 2 ч.: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти. К.: Планер, 2018. Ч. 1. 674 с.
3. Асеева Ю.О. Кіберадикції молоді як проблема XXI століття: монографія. Одеса: ННБК «АТБ» м. Львів. 2020. 414 с.

4. Малєєва Н.С. Комунікативна поведінка залежних від соціальних мереж користувачів. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2016. Вип. 1. С. 74-78.
5. Штонь І.В. Кіберзалежність – хвороба епохи інформаційних технологій. 2017 URL: <https://ns-plus.com.ua/2017/03/29/kiber-zalezhnist-hvorobaepohy-infor/> (дата звернення 20.01.2024)
6. Beata B. (2019) Self-esteem and cyberchondria: The mediation effect of health anxiety and obsessive-compulsive symptoms in a community sample. *Current Psychology*. P. 19-21.
7. Blachnio A., Przepiorka A., Gorbaniuk O., Benvenuti M. (2019) Cultural Correlates of Internet-addiction. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*. P. 58-63.
8. Catherine S.K., Yee W.K. (2017) Addiction to Internet Use, Online Gaming, and Online Social Networking Among Young Adults in China, Singapore, and the United States. *Asia Pacific Journal of Public Health*. P. 73–82.
9. Chen C.Y. (2018). Smartphone addiction: psychological and social factors predict the use and abuse of a social mobile application. *Information, Communication & Society*, 23(3), 454-467. <https://doi.org/10.1080/1369118x.2018.1518469>
10. Christakis D. A. (2010) Internet-addiction: a 21 st century epidemic? *BMC medicine*. Vol. 8, №. 1. P. 61.
11. Derevensky J.L., Hayman V. & Lynette Gilbeau. (2019). Behavioral Addictions. *Pediatric Clinics of North America*, 66(6), 1163-1182. <https://doi.org/10.1016/j.pcl.2019.08.008>
12. Elhai J.D., Dvorak R.D., Levine J.C., Hall B.J. (2017) Problematic smartphone use: A conceptual overview and systematic review of relations with anxiety and depression psychopathology. *Journal of Affective Disorders*. P. 51-59. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2016.08.030>
13. Hussain Z., Griffiths M.D. & Sheffield D. (2017). An investigation into problematic smartphone use: The role of narcissism, anxiety, and personality factors. *Journal of Behavioral Addictions*, 6(3), 378-386. <https://doi.org/10.1556/2006.6.2017.052>
14. Kuss D. J., Lopez-Fernandez O. (2019) Internet-addiction and problematic Internet use: A systematic review of clinical research. *World Journal of Psychiatry*. Vol. 6(1). P. 143-176. <http://doi.org/10.5498/wjp.v6.i1.143>.
15. Linnhoff S. (2018) An examination of mobile app usage and the user's life satisfaction. *Journal of Strategic Marketing*. P. 581-617.
16. Ni X.L. (2019) Factors influencing Internet-addiction in a sample of freshmen university students in China. *Cyberpsychology & Behavior*. Vol. 12. P. 327-330.
17. Przybylski A.K., & Weinstein N. (2019). Violent video game engagement is not associated with adolescents' aggressive behaviour: evidence from a registered report. *Royal Society Open Science*, 6(2). DOI: <https://doi.org/10.1098/rsos.171474>
18. Richardson M., Hussain Z., & Griffiths M.D. (2018). Problematic smartphone use, nature connectedness, and anxiety. *Journal of Behavioral Addictions*. DOI: <https://doi.org/10.1556/2006.7.2018.10>
19. Satoko E. (2018) Relationships of loneliness and mobile phone dependence with Internet-addiction in Japanese medical students. *Open Journal of Preventive Medicine*. P. 407-412.

Робота надійшла до редакції 03.12 2023 року.
Рекомендована до друку на засіданні редакційної колегії після рецензування.

А. О. Щедров, В. С. Страховецький, Г. В. Сторчак, Т. О. Козуб

ГІСТЕРОРЕЗЕКТОСКОПІЯ ПРИ АНОМАЛІЯХ РОЗВИТКУ МАТКИ - ПРЕГРАВІДАРНА ПІДГОТОВКА У ПАЦІЄНТОК ІЗ НЕВИНОШУВАННЯМ ВАГІТНОСТІ

Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, м. Харків, Україна

Authors' Information:

Щедров А.О. - <https://orcid.org/0000-0002-4979-5890> A, C, D

Страховецький В.С. - <https://orcid.org/0000-0002-7528-1498> B, C

Сторчак Г.В. - <https://orcid.org/0000-0002-5990-3509> B, C

Козуб Т.О. - <https://orcid.org/0000-0003-0284-7531> C,D

Summary. Shchedrov A. O., Strahovsky V. S., Storchak G. V. Kozub T. O. **HYSTERORESECTOSCOPY FOR ANOMALIES OF UTERUS DEVELOPMENT - PRE-PREGNAIDARY PREPARATION IN PATIENTS WITH PREGNANCY.** - *Kharkiv National University named after V. N. Karazina, Kharkiv, Ukraine; e-mail: torak@ukr.net.* At the current stage of development of obstetric and gynecological care, miscarriage remains one of the most urgent and acute problems. The frequency of this pathology with abnormalities of the development of the uterus varies from 5 to 30% of all reproductive losses. Purpose: to study the use of hysteroresectoscopy in patients with complete and incomplete septum of the uterine cavity to reduce reproductive losses as a pre-gravid preparation. Based on the analysis of modern literature, it was found that hysteroscopic resection or hysteroscopic transcervical dissection of the uterine septum is a standard treatment strategy for improving reproductive outcomes. After surgical treatment, the miscarriage rate decreases from 94.3% to 10.4%, and the live birth rate increases from 2.4% to 81.3%. But some studies question this data. A large cohort study of 257 patients and an international multicenter randomized controlled trial of 68 patients showed that surgical treatment did not improve the chances of conception. Therefore, there are still disputes regarding the expediency of hysteroresectoscopy. In addition, patient age, BMI, history of infertility and miscarriage, and their combination may be associated demographic factors influencing fertility outcomes after surgery.

Key words: miscarriage, hysteroresectoscopy, complete septum of the uterine cavity, incomplete septum of the uterine cavity

Реферат. Щедров А. О., Страховецький В. С., Сторчак Г. В., Козуб Т. О. **ГІСТЕРОРЕЗЕКТОСКОПІЯ ПРИ АНОМАЛІЯХ РОЗВИТКУ МАТКИ - ПРЕГРАВІДАРНА ПІДГОТОВКА У ПАЦІЄНТОК ІЗ НЕВИНОШУВАННЯМ ВАГІТНОСТІ.** На сучасному етапі розвитку акушерсько-гінекологічної допомоги невиношування вагітності залишається однією з найактуальніших і найгостріших проблем. Частота цієї патології при аномаліях розвитку матки варіює від 5 до 30 % усіх репродуктивних втрат. **Мета:** вивчити застосування гістерорезектоскопії у пацієнток із повною і неповною перегородкою порожнини матки для зниження репродуктивних втрат у якості прегравідарної підготовки. На основі аналізу сучасної літератури встановлено, що гістероскопічна резекція або гістероскопічний трансцервікальний розтин перегородки матки є стандартною стратегією лікування для поліпшення репродуктивних результатів. Після хірургічного лікування частота викиднів знижується з 94,3% до 10,4%, а частота народження живих дітей частота живонароджених зростає з 2,4% до 81,3%. Але деякі